

**Metodika k voličským průkazům pro volby
do Evropského parlamentu konané v roce 2024**

OBSAH

I. KAPITOLA

- Úvod
- Žádost o voličský průkaz
- Vydání voličského průkazu
- Správní poplatky
- Nemožnost vydat voličský průkaz
- Stížnost na nevydání voličského průkazu

II. KAPITOLA

- Tiskopis voličského průkazu
- Otisk razítka na voličském průkazu
- Ztráta voličského průkazu

ZKRATKY

Česká republika	ČR
Evropská unie	EU
Evropský parlament	EP
krajský úřad	KÚ
Ministerstvo vnitra	MV
obecní úřad	OÚ
okresková volební komise	OVK
seznam voličů pro volby do Evropského parlamentu	seznam EP
zastupitelský úřad ČR	ZÚ

I. KAPITOLA

Úvod

Ve volbách do EP mohou voliči podat žádost o vydání voličského průkazu. S platně vydaným voličským průkazem je možné hlasovat v jakékoliv volební místnosti na území ČR.

Voličský průkaz je veřejnou listinnou a tiskopisem s ochrannými prvky proti padělání.

Legislativně je voličský průkaz upraven v § 30 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do EP“) ve spojení s § 7 odst. 4 vyhlášky č. 409/2003 Sb., k provedení zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů (dále jen „vyhláška pro volby do EP“).

V tabulce 1 jsou uvedeny základní lhůty, které se vztahují k voličským průkazům ve volbách do EP.

Tabulka 1

Termín	Úkon
od 27. února 2024 (úterý)	První den odkdy bylo možné podat žádost o vydání voličského průkazu.
od 23. května 2024 (čtvrtek)	Počátek lhůty pro předávání voličských průkazů voličům (§ 30 odst. 2 zákona).
do 31. května 2024 do 16.00 hodin (pátek)	Konec lhůty pro doručení žádosti o vydání voličského průkazu poštou nebo datovou schránkou (§ 30 odst. 2 zákona).
do 5. června 2024 do 16.00 hodin (středa)	Konec lhůty pro osobní podání žádosti o vydání voličského průkazu (§ 30 odst. 2 zákona).

Žádost o voličský průkaz

Voličský průkaz vydává pouze OÚ, u kterého je volič veden v seznamu EP (podrobnější informace k vedení seznamu EP naleznete na internetových stránkách MV pod odkazem [metodika k vedení volebního seznamu pro volby do EP](#)).

V případě, že je volič zapsán ve zvláštním seznamu voličů na některém ZÚ, protože v souvislosti s některými v minulosti konanými volbami volič aktivně požádal ZÚ v místě svého pobytu v zahraničí o zápis do zvláštního seznamu, musí žádost o voličský průkaz adresována příslušný ZÚ. Pokud volič v minulosti nepožádal o zápis do tohoto seznamu voličů, je veden ve stálém seznamu voličů u OÚ v místě svého trvalého pobytu na území ČR. Žádost o voličský průkaz je nutno zaslat na adresu tohoto OÚ.

Volič mohl požádat o vydání voličského průkazu **ode dne 27. února 2024**, kdy byly rozhodnutím prezidenta republiky pod č. 38/2024 Sb., vyhlášeny volby do EP.

Podle ustanovení § 30 odst. 2 zákona o volbách do EP má volič následující možnosti podání žádosti o vydání voličského průkazu pro volby do EP:

1. Osobně

Volič může osobně požádat o vydání voličského průkazu **až do 5. června 2024 do 16.00 hodin**.

2. Písemně

a. listinná žádost

Písemná žádost voliče v listinné podobě musí být na příslušný OÚ/ZÚ doručena **nejpozději do 31. května 2024 do 16.00 hodin** a musí **opatřena úředně ověřeným podpisem voliče** (důvodem pro opatření žádosti úředně ověřeným podpisem je ochrana voliče před možností zneužití institutu voličského průkazu).

b. datová schránka

Další možností je elektronické zaslání žádosti prostřednictvím datové schránky voliče, takováto žádost musí být příslušnému OÚ doručena **nejpozději do 31. května 2024 do 16.00 hodin**. Dodáváme, že NSS ve svém rozhodnutí 9 Afs 28/2010-79 ze dne 15. července 2010 judikoval: „*Podání prostřednictvím datové schránky vůči orgánu veřejné moci (§ 18 zákona o elektronických úkonech a autorizované konverzi) je učiněno okamžikem dodání datové zprávy do schránky orgánu veřejné moci.*“

Volič musí odeslat žádost ze své datové schránky, kterou má zřízenou buď jako **fyzická osoba**, anebo **podnikající fyzická osoba**. Datovou schránku jiné osoby použít nelze.

Žádost o voličský průkaz není možné podat prostřednictvím datové schránky právnické osoby. Důvodem je, že slouží pouze jako prostředek k doručení, aniž by bylo prokazatelné, že jde skutečně o úkon samotného voliče. Z tohoto důvodu nelze podat žádost o vydání voličského průkazu e-mailem, a to ani v případě, že by byla opatřena elektronickým podpisem.

c. přes portál občana

Přes Portál občana, kdy po přihlášení do tohoto portálu bude volič moci jednoduše vyplnit žádost a zaslat ji prostřednictvím své datové schránky OÚ příslušnému podle místa trvalého pobytu voliče na území ČR. Tato žádost musí být doručena **nejpozději do 31. května 2024 do 16.00 hodin**. Pro podání žádosti o voličský průkaz touto cestou je nutné disponovat některým z prostředků elektronické identity a datovou schránkou fyzické osoby. Výhoda podání žádosti přes **Portál občana** spočívá v tom, že žádost o vydání voličského průkazu je automaticky vyplněna příslušnými údaji o konkrétním voliči. Je-li žádost podána přes **Portál občana**, volič již nemusí dokládat OÚ žádné své identifikační údaje.

3. Náležitosti žádosti o voličský průkaz

Žádost o vydání voličského průkazu musí obsahovat:

- i. jméno a příjmení voliče,
- ii. datum narození voliče,
- iii. adresu trvalého pobytu voliče a
- iv. případně adresu pro doručení voličského průkazu, což není nutné v případě, že jej volič chce vyzvednout osobně.

Jelikož pro žádost o vydání voličského průkazu není žádný předepsaný formulář, může volič využít editovatelný vzor této žádosti, který vytvořilo MV. Jiná osoba nemůže

za voliče požádat o vydání voličského průkazu. OÚ může voliči předat nebo zaslat voličský průkaz **nejdříve 15 dnů přede dnem voleb, tj. od 23. května 2024.**

Vydání voličského průkazu

Po obdržení žádosti o voličský průkaz OÚ ověří, zda je veden v seznamu EP. **OÚ při vyplňování údajů na voličském průkazu postupuje při vyplňování všech jeho rubrik s maximální pečlivostí.** Jako pomůcku je možné využít vzor předvyplněného voličského průkazu, který naleznete na [internetových stránkách MV](#).

Možnosti zaslání nebo vyzvednutí voličského průkazu jsou následující:

- a) OÚ voliči zašle voličský průkaz na adresu, kterou uvedl ve své žádosti. Takovou adresou pak může být i adresa v zahraničí. V případě voleb do EP se však doručování voličského průkazu do zahraničí spíše nepředpokládá, protože voliči nemohou ze zahraničí do EP hlasovat.
- b) Osobně přímo na OÚ. U tohoto způsobu je nutno sdělit, že volič si může **osobně vyzvednout** voličský průkaz nejpozději v první den voleb do EP, tj. **do 7. června 2024**, a to v úředních hodinách příslušného OÚ. Podmínkou je, že ve své písemné žádosti, kterou příslušný úřad včas obdržel, uvedl osobní vyzvednutí voličského průkazu.
- c) OÚ předá voličský průkaz osobě, která se prokáže plnou mocí s úředně ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu.

Zákon o volbách do EP ani žádný jiný účinný volební zákon neupravuje možnost požádat o vydání voličského průkazu prostřednictvím jiné osoby na základě udělené plné moci.

Správní poplatky

Volič, který o vydání voličského průkazu žádá, nemusí hradit žádný správní poplatek za podání této žádosti ani za vydání voličského průkazu.

Pokud volič žádá písemně v listinné podobě musí mít na žádosti úředně ověřený podpis. Volič si může svůj podpis nechat úředně ověřit u některého ze subjektů, které jsou příslušné k provádění ověření podpisu. Zatímco u OÚ a KÚ je úřední ověření podpisu pro účely volebního práva bezplatné, tak Česká pošta a Hospodářská komora mohou za provedení správního úkonu podle § 8a odst. 2 a 3 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, požadovat poplatek, který požadují i notáři.

Podrobnější informace k agendě ověřování naleznete na [internetových stránkách MV](#).

Nemožnost vydat voličský průkaz

Existují i situace, kdy OÚ nemůže voliči na jeho žádost vydat voličský průkaz.

- MV nahlásilo OÚ, že volič hlasuje v jiném členském státě EU,
- voliči již byl vydán voličský průkaz pro volby do EP,
- volič není veden v seznamu EP,
- volič se po 28. dubnu 2024 přestěhoval do jiné obce a nemá potvrzení o vyškrtnutí ze seznamu EP, který vede OÚ původního trvalého pobytu.

Dalším důvodem může být, že být skutečnost, že volič zaslal svou žádost o vydání voličského průkazu nepříslušnému OÚ. V těchto případech na základě obecného principu dobré správy je účelné kontaktovat voliče a sdělit, že z důvodu nepříslušnosti nemohou voličský průkaz vydat.

Stížnost na nevydání voličského průkazu

Stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb do EP na úrovni obce a volebního okrsku, řeší na základě ustanovení § 15 odst. 1 písm. g) zákona o volbách do EP OÚ. V případě, že se volič bude neúspěšně domáhat nápravy u OÚ, může si stěžovat přímo u příslušného KÚ.

Jestliže nebyl voliči doručen voličský průkaz a existuje časový prostor ke zjednání nápravy, aby mohl uplatnit své volební právo, doporučujeme kontaktovat příslušný OÚ, který voličský průkaz předal do poštovní přepravy s tím, aby on jakožto podavatel kontaktoval Českou poštu, snažil se dohledat zásilku a informoval voliče o svých zjištěních. Pokud však nebude zásilka dohledána a voličský průkaz nebude voliči před volbami do EP doručen, nelze ani v tomto případě vydat nový voličský průkaz, a to ani na základě nové osobní žádosti. Důvodem je zásada, že každý volič může v týchž volbách hlasovat pouze jednou. Zákon o volbách do EP ani žádný jiný volební zákon neumožňuje prolomit tuto zásadu, a to ani na základě předložení potvrzení o ztrátě voličského průkazu. Neformální vystavení takového potvrzení tak není dostatečnou zárukou věrohodnosti a po OÚ nelze požadovat, aby na základě toho vystavil voliči nový voličský průkaz. Pochybení na straně doručovatele nelze řešit ústupky od principů, které mají zaručit integritu volebního procesu.

OÚ které jsou příslušné k vydávání voličských průkazů, z žádného právního předpisu nevyplývá povinnost, že by měly žadateli notifikovat skutečnost, že jemu vydaný voličský průkaz byl předán k poštovní přepravě.

II. KAPITOLA

Tiskopis voličského průkazu

Od roku 2014 je zaveden nový tiskopis voličského průkazu, který je přísně zúčtovatelným tiskopisem se zajišťovacími prvky proti jejich zneužití, padělání a pozměnění. Je tištěn na speciálním papíru, opatřen ochrannými prvky, zvoleným vodoznakem, písmenem označujícím sérii a šestimístné číslo umožňující evidenci tiskopisů voličských průkazů.

Vzor voličského průkazu je stanoven v příloze č. 2 vyhlášky č. 233/2000 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky

a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 243/1999 Sb., a zákona č. 204/2000 Sb. (dále jen „vyhláška pro volby do Parlamentu“). Tento vzor je jednotný pro všechny druhy voleb, v nichž je vydáván a odkazuje na něj i vyhláška pro volby do EP.

OVK by tak měla při hlasování voliči na voličský průkaz kontrolovat, zda má všechny ochranné prvky a nejde o padělek.

Voličský průkaz může vydat pouze OÚ nebo ZÚ. ZÚ vydává voličské průkazy těm voličům, kteří se u něj nechali zapsat do zvláštního seznamu voličů. Jedná se zpravidla o voliče, kteří dlouhodobě pobývají v zahraničí. Oproti tomu OÚ vydává voličské průkazy těm voličům, kteří jsou u něj zapsáni ve stálém seznamu voličů, resp. seznamu voličů pro volby do EP (tj. mají u obce trvalý pobyt a nepožádali o zápis do zvláštního seznamu voličů na ZÚ).

Tiskopis voličského průkazu vyrábí tiskárna MV. OÚ po kliknutí na tento odkaz: <https://www.tmv.cz/volicske-prukazy/> vyplní objednávkový formulář. Pouze tímto způsobem je možné si objednat potřebné množství tiskopisů voličských průkazů.

Další podrobnější informace k evidenci, archivaci a postupu při ztrátě nebo chybném vyplnění voličského průkazu naleznete v „Metodice pro volební orgány k distribuci, evidenci a k dalším pravidlům zacházení s tiskopisem voličského průkazu“.

Otisk razítka na voličském průkazu

Náležitosti razítka na vydávaném voličském průkazu volební zákony a vyhlášky k nim, přesně nespecifikují. Tiskopis pouze obsahuje kolonku s nadpisem „otisk razítka úřadu“.

Činnost volebních orgánů je podle volebních zákonů výkonem státní správy. Proto i vydávání voličských průkazů je výkonem státní správy v přenesené působnosti.

Na tiskopise voličského průkazu je třeba otisk úředního razítka ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, tj. razítka, na němž je vyznačen malý státní znak, je kulatého tvaru o průměru 20 mm, 25 mm nebo 36 mm. Malý státní znak je vyobrazen uvnitř kruhu, na jehož obvodu je označení oprávněné osoby, popřípadě i označení její organizační součásti a sídla.

Pokud dojde k tomu, že se volič dostaví do volební místnosti s voličským průkazem pro příslušné volby, na kterém je namísto úředního razítka uvedeno razítko obce, OVK by měla takovému voliči po ověření totožnosti a státního občanství ČR hlasování umožnit. V opačném případě by bylo voliči bez jeho zavinění znemožněno hlasovat.

Pouze v případě, že budou mít členové OVK důvodné podezření, že jde o falšovaný voličský průkaz a tím i o falšování úředního razítka, je možné si tuto skutečnost ověřit:

- a) Na internetových stránkách MV kde je zveřejněn informativní přehled ztracených a odcizených tiskopisů voličského průkazu.

- b) U OÚ/ZÚ, který voličský průkaz vydal. Ve výpisu ze seznamu EP by měla být uvedena poznámka o vydání voličského průkazu, včetně jeho čísla.

Ztráta voličského průkazu

V případě ztráty nebo odcizení již vydaného voličského průkazu nelze voliči vydat duplikát, resp. nový voličský průkaz. I když ve většině případů se jedná o nezaviněnou ztrátu, nemožnost vystavení duplikátu vychází z toho, že tvrzenou ztrátu nelze nijak dokázat a mohlo by tak docházet ke snadnému zneužití více vydaných voličských průkazů těmuž voliči a porušení principu rovnosti, kdy každý volič může hlasovat pouze jednou.